

AMV/000152720/1006

Ministerieel besluit houdende uitspraak over een aanvraag tot afwijking van artikelen 5.17.2.3, §1, en 5.17.5.6 van titel II van het VLAREM, ingediend door Total Belgium nv voor een tankstation gelegen te 9880 Aalter, Knokkeweg 1A.

DE VLAAMSE MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW,

Gelet op het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, zoals herhaaldelijk gewijzigd;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams Reglement betreffende de Milieuvergunning, zoals herhaaldelijk gewijzigd;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, zoals herhaaldelijk gewijzigd;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 25 juli 2014 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 17 oktober 2014;

Gelet op de aanvraag ingediend door Total Belgium nv, Handelsstraat 93, 1040 Brussel, exploitant van een tankstation gelegen te 9880 Aalter, Knokkeweg 1A, op de kadastrale percelen: afdeling 2, sectie D, perceelnummers 210/m en 210/p, tot afwijking van de volgende artikelen van titel II van het VLAREM:

1° artikel 5.17.2.3, §1, luidende: “De ontluichtingsleiding dient uit te monden in de open lucht op ten minste 3 meter hoogte boven het maaiveld en op minstens 3 meter van elke opening in een lokaal en de grenzen van de percelen van derden.”;

2° artikel 5.17.5.6, luidende: “Elke vaste houder die deel uitmaakt van een verdeelinstallatie voor de bevoorrading van motorvoertuigen, moet worden voorzien van een eigen vulleiding.

Het vulpunt voor P1- en/of P2-producten:

1° bevindt zich in horizontale projectie op ten minste 2 m afstand van de rand van de houder voor P1- en P2-producten;

2° mag zich niet in een gesloten of open gebouw bevinden;

3° moet gelegen zijn op ten minste 3 m van elke kelderruimte en van de grenzen van de percelen van derden.”;

Gelet op het feit dat de afwijkingsaanvraag werd ontvangen op 25 september 2014 en ontvankelijk werd verklaard op 1 oktober 2014;

Gelet op de volgende motivering van de afwijkingsaanvraag aangehaald door de aanvrager:

- de vulleidingen voor benzine en diesel bevinden zich op circa 0,6 meter van de dichtstbijzijnde huurgrens; de ontluichtingsleidingen staan op circa 0,4 meter van deze huurgrens;
- om de situatie van de ontluichtingsleidingen en vulleidingen aan te passen werden reeds verschillende mogelijke opties overwogen; de meest voor de hand liggende is het effectief verplaatsen ervan, omdat er voldoende plaats is op het terrein om aan de regels te voldoen; elke verplaatsing en afbraak van de bestaande installatie vereist echter een stedenbouwkundige vergunning; wegens de huidige ligging in bufferzone met een achterliggend woongebied kan de stedenbouwkundige vergunning niet worden verleend en is een verplaatsing niet realiseerbaar;
- een verplaatsing van de vul- en ontluichtingspunten naar een stuk van het terrein dat niet meer in bufferzone ligt, werd eveneens bekeken; onafgezien van de praktische moeilijkheden zouden ook de bestaande vul- en ontluichtingsleidingen moeten worden afgebroken, waardoor we geconfronteerd worden met dezelfde problematiek, namelijk de onmogelijkheid voor het uitvoeren van werken in de bufferzone;

Gelet op de volgende alternatieve maatregelen aangehaald door de aanvrager:

- in het kader van de risico-inventarisatie werden de zones met betrekking tot het ontstaan van een explosieve atmosfeer aangeduid op het zoneringsplan dat werd goedgekeurd door SGS op 1 maart 2007; het opgestelde plan werd eveneens bezorgd aan de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg die het plan mee ondertekende op 24 augustus 2007; in het kader van de afwijkingaanvraag zijn de zones 1 en 2 rondom de openingen van de ontluchtingen en zone 2 rondom de bovengrondse vulbak van belang;
- de aanwezigheid van brandstoffen kan in het kader van de exploitatie van het tankstation niet voorkomen worden; er is evenwel op te merken dat er ter hoogte van het vulpunt en de ontluchtingen geen permanente aanwezigheid is van een explosieve atmosfeer maar alleen tijdens het lossen van benzine ontstaat er een explosieve atmosfeer ten gevolge van benzinedampen, namelijk ter hoogte van het vulpunt bij het loskoppelen van de losslang of bij breuk of lek van de losslang en ter hoogte van de ontluchting van de opslagtank voor benzine tijdens het lossen;
- de enige manier om explosies te voorkomen is om potentieel aanwezige ontstekingsbronnen te elimineren, zowel op eigen bedrijfsterrein als op het aanpalende buurperceel; de belangrijkste potentiële ontstekingsbronnen zijn elektrische installaties, roken of het gebruik van een open vlam of niet-explosie veilig materieel binnen de zonering; er zijn echter geen permanente elektrische installaties aanwezig binnen de zonering; Total Belgium nv heeft een rook- en vuurverbod ter hoogte van de losplaats ingevoerd, het verbod tot het uitvoeren van werken door derden tijdens het lossen van benzine, bijkomende maatregelen tijdens het lossen zijn permanentie van de chauffeur en bijkomend toezicht voor de bemanning van het tankstation tijdens de openingsuren;
- om een mogelijke explosie te voorkomen wordt gevraagd dat de eigenaar/exploitant van het naburige perceel alle werkzaamheden binnen de zonering vooraf zal melden aan Total Belgium nv; in het geval van werkzaamheden zoals laswerken en elektriciteitswerken zal Total Belgium nv ter hoogte van de terreingrens tijdelijk de nodige maatregelen (verbod tot lossen van benzine) voorzien om ontsteking te voorkomen; er wordt gevraagd om niet te roken nabij de perceelgrens; het tankstation is bemand; dit betekent dat er gedurende de dag een bediende aanwezig is; indien er toch werkzaamheden bij de buur zouden plaatsvinden, is de kans groot dat dit opgemerkt wordt door de bediende die dan kan ingrijpen om de veiligheid te garanderen;
- gezien de exploitatie en het aangrenzend perceel in bufferzone gelegen zijn, kunnen in principe geen stedenbouwkundige werken worden uitgevoerd; alleen werken waarvoor geen stedenbouwkundige vergunning vereist is, zoals bepaalde herstel- of onderhoudswerken, kunnen worden uitgevoerd; Total Belgium nv zal daarom de eigenaar/exploitant van het aanliggende perceel aanschrijven met de vraag om eventuele geplande bouwwerkzaamheden te melden; de toezichthoudende bediende van het tankstation houdt ongewone activiteiten op en vlak naast het tankstation in de gaten om zo nodig bij te sturen;

- om de risico's op bodemverontreiniging te beperken kunnen we de preventieve maatregelen (beperkt en algemeen onderzoek respectievelijk om de 2 en 15 jaar) handhaven; er is extra toezicht op een aantal niveaus, namelijk dagelijks door de toezichthoudende bediende die de nodige vorming krijgt, en bijkomend via terreinbezoeken door de milieucoördinator; de frequentie van de periodieke controles van de installaties in overeenstemming met de eisen voor een tankstation in waterwingebied kan worden verhoogd tot bijvoorbeeld jaarlijks een beperkt onderzoek en tienjaarlijks een algemeen onderzoek;
- het laatste BBT-rapport voor de sector dateert van oktober 1999; het rapport formuleert geen aanbevelingen of conclusies inzake afstandsregels en de aanbevolen technische specificaties zijn ondertussen al lang opgenomen in titel II van het VLAREM;

Gelet op volgende besluiten van de deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen:

- nr. 44001/39/A/3 van 18 juni 1998 waarbij vergunning wordt verleend voor een termijn verstrijkend op 25 maart 2015 voor het verder exploiteren van een tankstation;
- nr. 44001/39/2/M/1 van 23 januari 2003 waarbij akte wordt genomen van een uitbreiding van een tankstation;

Gelet op het voorwaardelijk gunstige advies van 26 november 2014 van de afdeling Milieuvergunningen van het departement Leefmilieu, Natuur en Energie;

Gelet op het voorwaardelijk gunstige advies van 2 december 2014 van de gewestelijke milieuvergunningscommissie;

Gelet op de ligging van de inrichting in een bufferzone en in woongebied volgens het gewestplan 'Eeklo-Aalter', vastgesteld bij het koninklijk besluit van 24 maart 1978;

Overwegende dat het hier de exploitatie van een bemand tankstation met bijhorende winkel betreft; dat het tankstation 3 overlufelde pompeilanden met elk 6 verdeelslangen omvat; dat er maximaal 2 werknemers worden tewerkgesteld;

Overwegende dat de exploitant een afwijking vraagt van artikel 5.17.2.3, §1, van titel II van het VLAREM dat stelt dat de ontluchtingsleiding moet uitmonden in de open lucht

op minstens 3 meter van de grenzen van de percelen van derden; dat eveneens een afwijking wordt gevraagd van artikel 5.17.5.6 dat stelt dat het vulpunt voor P1- en/of P2-producten moet gelegen zijn op ten minste 3 m van de grenzen van de percelen van derden;

Overwegende dat 70.000 liter benzine wordt opgeslagen in 3 ondergrondse dubbelwandige houders van tweemaal 20.000 liter en eenmaal 30.000 liter; dat 30.000 liter diesel wordt opgeslagen in een ondergrondse dubbelwandige houder; dat de houders in 2012 werden onderworpen aan een beperkt onderzoek met goed gevolg; dat uit het keuringsverslag blijkt dat de houders zijn uitgerust met een permanent lekdetectiesysteem, een overvulbeveiliging en een kathodische bescherming;

Overwegende dat uit de afwijkingsaanvraag blijkt dat de vulleidingen voor benzine en diesel en de ontluchttingsleidingen op minder dan 3 meter van de perceelgrens liggen; dat de vulleidingen en de ontluchttingsleidingen zich meer bepaald op respectievelijk circa 0,6 en 0,4 meter van de dichtstbijzijnde huurgrens bevinden;

Overwegende dat de omgeving in een straal van 20 meter rondom de vul- en ontluchttingsleidingen bestaat uit een betonnen parking; dat het dichtstbijzijnde gebouw, namelijk een garage, gelegen is op circa 20 meter; dat de dichtstbijzijnde woning gelegen is op circa 80 meter;

Overwegende dat tot op heden Total Belgium nv beschikt over een milieuvergunning verleend op 18 juni 1998 met einddatum op 6 maart 2015; dat het college van burgemeester en schepenen het tankstation stedenbouwkundig vergund heeft op 3 mei 1993 en later, op 14 februari 1994, met 1 jaar verlengd heeft omdat de exploitant niet tijdig startte met de bouwwerken;

Overwegende dat de inrichting gedeeltelijk is gelegen in bufferzone; dat in de omzendbrief van 8 juli 1997 een principieel bouwverbod in bufferzone werd bepaald; dat bestaande inrichtingen en gebouwen wel kunnen behouden blijven; dat om deze reden het verplaatsen van de vulleidingen en ontluchttingsleidingen niet mogelijk is vermits voor deze werken een stedenbouwkundige vergunning noodzakelijk is;

Overwegende dat artikel 5.17.2.3, §1, en 5.17.5.6 van titel II van het VLAREM als doel hebben de veiligheid van derden te garanderen; dat artikel 5.17.5.6 eveneens als doel heeft om bodemverontreiniging op het gebied van derden tegen te gaan;

Overwegende dat in het kader van een risico-inventarisatie de zones met betrekking tot het ontstaan van een explosieve atmosfeer worden aangeduid op een zoneringsplan; dat dit zoneringsplan werd goedgekeurd door SGS (1 maart 2007) en door de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg (24 augustus 2007); dat uit het zoneringsplan blijkt dat rondom de zone van vulpunten en ontluchttingsleidingen ATEX zone 2 (waarschijnlijke aanwezigheid van ontvlambare gassen is minder dan één uur op 10.000 uren maar meer dan één uur op 1.000.000 uren) zich uitstrekt tot over de bedrijfsterreingrens;

Overwegende dat de principes voor explosiebeveiliging de volgende zijn:

- het voorkomen van een explosieve atmosfeer (wegnemen van alle brandbare stoffen en zuurstof);
- het elimineren van potentiële ontstekingsbronnen (bijvoorbeeld geen ontstekingsbronnen toelaten in een bepaalde zone);
- de gevolgen van de explosie beperken (bijvoorbeeld via breekplaten, vlamdovers,...);
- dat de aanwezigheid van brandstoffen in het kader van de exploitatie van een tankstation niet kan voorkomen worden; dat de vulpunten en ontluchttingsleidingen zich in open lucht bevinden; dat bijgevolg alleen het elimineren van potentiële ontstekingsbronnen het risico op explosie kan beperken;

Overwegende dat de belangrijkste potentiële ontstekingsbronnen elektrische installaties, roken of het gebruik van een open vlam of niet-explosie veilig materieel (binnen de zonering) zijn; dat er geen permanente elektrische installaties op het eigen bedrijfsterrein als op het aanpalende buurperceel binnen de zonering aanwezig zijn; dat, voor wat betreft de tijdelijke ontstekingsbronnen, voornamelijk rokende personen of het uitvoeren van tijdelijke werken van belang zijn; dat een verbod op het uitvoeren van tijdelijke werken tijdens het vullen van de tanks als een bijzondere voorwaarde wordt opgelegd; dat het aanduiden van een rookvrije zone rondom de vul- en ontluchttingsleidingen als een bijzondere voorwaarde wordt opgelegd;

Overwegende dat, om het risico in verband met verzakkingen te beperken, graafwerkzaamheden in de buurt van de vulleidingen moeten worden vermeden; dat gelet op de ligging van de exploitatie en het buurperceel in buffergebied in principe geen stedenbouwkundig vergunningsplichtige werken worden uitgevoerd; dat kleinere

herstel- of onderhoudswerken wel mogelijk zijn; dat de toezichthoudende pompbediende ongewone activiteiten op en vlak naast het tankstation in de gaten houdt en zo nodig kan bijsturen;

Overwegende dat zoals voorgeschreven in titel II van het VLAREM de vulpunten gelegen zijn op een vloeistofdichte piste; dat eventuele morsverliezen worden opgevangen en afgeleid naar een koolwaterstofafscheider; dat periodiek de wettelijk verplichte bodemonderzoeken worden uitgevoerd; dat het recentste oriënterend bodemonderzoek dateert van 2006; dat op basis van het onderzoek bleek dat er een historische vervuiling aanwezig is; dat het terrein reeds enkele decennia door verschillende oliemaatschappijen als tankstation werd gebruikt; dat in het kader van het oriënterend bodemonderzoek grondboringen werden uitgevoerd en peilbuizen werden geplaatst; dat in de bodemstalen overschrijdingen van de parameters minerale olie en ethyleenbenzeen werden aangetroffen; dat in het grondwater overschrijdingen van de bodemsaneringsnormen voor de parameters arseen en lood werden aangetroffen; dat werd geconcludeerd dat er geen ernstige aanwijzingen zijn dat de verontreinigingen een ernstige bedreiging vormen; dat de verontreinigingen historisch van aard zijn;

Overwegende dat in het kader van deze afwijkingsaanvraag de exploitant voorstelt om vroegtijdig een nieuw oriënterend bodemonderzoek uit te voeren; dat het volgende periodieke verplichte bodemonderzoek echter reeds in 2016 moet plaatsvinden; dat het vervroegd laten uitvoeren van een oriënterend bodemonderzoek bijgevolg weinig toegevoegde waarde heeft;

Overwegende dat net ten zuidwesten van de vulpunten een peilbuis is gelegen; dat deze peilbuis het toelaat potentiële verontreiniging veroorzaakt ter hoogte van de vulpunten te monitoren; dat door de exploitant wordt voorgesteld om voor deze peilbuis een controle van het grondwater om de 5 jaar uit te voeren; dat dit als een bijzondere voorwaarde wordt opgelegd;

Overwegende dat de exploitant als alternatieve maatregel voorstelt om het beperkt onderzoek jaarlijks te laten uitvoeren in plaats van 2-jaarlijks zoals artikel 5.17.2.8, §1, van titel II van het VLAREM voorschrijft; dat de exploitant tevens voorstelt om het algemeen onderzoek 10-jaarlijks te laten uitvoeren in plaats van 15-jaarlijks zoals artikel 5.17.2.8, §2, van titel II van het VLAREM voorschrijft; dat het aangewezen is om de voorgestelde alternatieve maatregel op te leggen als een bijzondere voorwaarde;

Overwegende dat de exploitant tijdens de afwijkingsprocedure voorstelt om paaltjes voorzien van EX borden (gevaardriehoek) te installeren op het perceel van derden; dat hierdoor de ATEX zone fysiek wordt afgebakend; dat bijgevolg duidelijk is in welke zone elke ontstekingsbron moet worden vermeden; dat de eigenaar van het naburig perceel zich officieel akkoord heeft verklaard met de plaatsing van de paaltjes; dat de installatie van paaltjes met EX borden als een bijzondere voorwaarde wordt opgelegd;

Overwegende dat de exploitant beschikt over een handelshuur met de eigenaar van het naburig perceel; dat hierdoor bij een eventuele verkoop van het terrein het gehuurde gedeelte onderdeel blijft van de handelshuur van de exploitant; dat hierdoor de exploitant ook op langere termijn kan gebruik maken van het perceel om gevolg te kunnen geven aan de geformuleerde bijzondere voorwaarden in deze afwijking;

Overwegende dat, gelet op de ligging van de vul- en ontluchtingspunten en de verhoging van de frequentie van de beperkte en algemene onderzoeken en de frequentere controle van de kwaliteit van het grondwater, het risico voor derden en het risico op bodemverontreiniging tot een aanvaardbaar niveau kunnen beperkt worden;

Overwegende dat de maatregelen die door de exploitant worden voorgesteld, gelijkwaardige waarborgen bieden voor de bescherming van mens en milieu als de bepalingen waarvan gevraagd wordt te mogen afwijken; dat er bijgevolg aanleiding toe bestaat de afwijkingsaanvraag in te willigen,

B E S L U I T :

Artikel 1. De vraag van Total Belgium nv, Handelsstraat 93, 1040 Brussel, exploitant van een tankstation gelegen te 9880 Aalter, Knokkeweg 1A, tot afwijking van de volgende artikelen van titel II van het VLAREM:

1° artikel 5.17.2.3, §1, luidende: "De ontluchtingsleiding dient uit te monden in de open lucht op ten minste 3 meter hoogte boven het maaiveld en op minstens 3 meter van elke opening in een lokaal en de grenzen van de percelen van derden.";

2° artikel 5.17.5.6, luidende: "Elke vaste houder die deel uitmaakt van een verdeelinstallatie voor de bevoorrading van motorvoertuigen, moet worden voorzien van een eigen vulleiding.

Het vulpunt voor P1- en/of P2-producten:

- 1° bevindt zich in horizontale projectie op ten minste 2 m afstand van de rand van de houder voor P1- en P2-producten;
- 2° mag zich niet in een gesloten of open gebouw bevinden;
- 3° moet gelegen zijn op ten minste 3 m van elke kelderruimte en van de grenzen van de percelen van derden.”,

wordt ingewilligd.

Art. 2. De afwijking wordt verleend voor een termijn van de nog te verkrijgen milieuvergunning.

Art. 3. De afwijking is afhankelijk van de naleving van de volgende voorwaarden:

- 1° ter hoogte van de vulleidingen en ontluichtingsleidingen wordt aan de hand van verbodsborden een rookverbod ingesteld;
- 2° er wordt een verbod ingesteld op het vullen van de ondergrondse tanks indien binnen een straal van 3 meter rondom de vul- en ontluichtingspunten onderhoudswerken worden uitgevoerd;
- 3° het beperkt onderzoek wordt jaarlijks uitgevoerd;
- 4° het algemeen onderzoek wordt 10-jaarlijks uitgevoerd;
- 5° de kwaliteit van het grondwater wordt, via een peilbuis ter hoogte van de vulpunten, om de 5 jaar gecontroleerd;
- 6° op het perceel van derden wordt de ATEX zone afgebakend aan de hand van paaltjes voorzien van EX gevaarborden (explosiegevaar).

Art. 4. De afwijking doet geen afbreuk aan de rechten van derden.

Brussel, **13 MAART 2015**

De Vlaamse minister van Omgeving,
Natuur en Landbouw,

Joke SCHAUVLIEGE